

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

O właściwy stosunek do Czechów

Szczegóły tragedii czeskiej ciągle jeszcze nie są dostatecznie znane. Krążą różne wersje nie raz ze sobą całkowicie sprzeczne. Historycy będą musieli zadać sobie trud wyswietlenia prawdy owej tak bardzo dramatycznej nocy. Dziś operujemy tylko plotkami.

Powiadają, że gen. Syrowy, chcąc zasłużyć się Hitlerowi i dać mu dowód swej lojalności, zakazał wydawać nia nabożów żołnierzom czeskim, uniemożliwiając w ten sposób jakąkolwiek obronę. Mówią też jednak i o gestach rozpaczliwych, że jakoby niektóre garnizony prowincjonalne miały stawić opór, miały — podobno — miejscy jakiegoś bitwy, nawet w pobliżu granicy polskiej. Wszystkie to opowieści nie sprawdzone. Naprawdę wiemy bardzo mało.

Jakkolwiek było, z chaosu wydarzeń owej tajemniczej i tragicznej nocy wypływa jedna prawda oczywista — to haniebna rola kierowników republiki Czesko-Słowackiej. Hacha, Chvalkowsky, Syrowy przejdą do historii okryci hańbą zupełnie bezprzykładną. Ten fakt nie ulega żadnej wątpliwości. Natomiast ferowanie w roku potępienia dla całego narodu czeskiego stanowi poważne uproszczenie nie myślowe.

Trzeba pamiętać jak błyskawicznie szybko rozwijały się wypadki. Niekiedy obywatele Czech nie orientowali się zupełnie w powadze sytuacji i wychodząc z rana na ulicę wierzyli nie chcieli, iż krocząca ulicą odziesiątka jest jednostkami armii niemieckiej. Przy błyskawicznym tempie wydarzeń i wobec zdrady kierowników państwa zorganizowanie oporu mogło być naprawdę niemożliwe. Jeśli były jakieś akty rozpaczliwej, zbyt surowe potępienie ogółu społeczeństwa może być niesłuszne.

Ostatnio mamy wieści o rosnącym oporze narodu czeskiego. Ale razem z tym PAT podaje, że p. Hacha podejmował obiadem ministra finansów Rzeszy. Przyjmuje to nas obrzydzeniem. — Ale rzucanie kamieniami na cały naród czeski nie jest możliwe bez znacznie większego uproszczenia sytuacji.

Uproszczenie takowe było uzasadnione względami dydaktycznymi. Bezpośrednio po wypadkach było w tym wiele racji. Dziś jednak argument ten już się przestarzał. Postawa narodu polskiego nie może wzbudzać najmniejszych obaw. Zawołanie: zwać — silni — gotowi — zostało przekroczzone. Możemy mówić o zaczepnej postawie Polaków.

Jeżeli p. Bartholemy pisał, że nie ma w całej Francji jednego proboszcza, któryby się podjął roli ks. Tiso i jednego wójta, któryby był zdolny postąpić, tak jak Hacha, to niewątpliwie te słowa mogłyby być wypowieściami w Polsce z niemiejszą niż we Francji słusnością. Dlatego możemy sobie pozwolić na obiektywną ocenę wydarzeń czeskich — obciążać winą tylko naprawdę winnych.

W stosunkach polsko-czeskich zaczyna się nowy rozdział. Dlatego sprawa stosunku społeczeństwa naszego do Czechów ma w tej chwili doniosłe znaczenie. Stosunków tych niepotrzebnie nie zamacać nie należy. Pogrzebianie uciemiężonych Czechów jest triumfem łatwym, ale mało potrzebnym. Potępiając kłótnie i zdradców, jak Hacha, unikniemy wyniosłości względem całego narodu i nie szukajmy okazji wywierania zemsty z powodu dawno przebrzmiałych sporów.

Przyjmijmy jako zasadę. Stosunki polsko-czeskie nie powinny się opierać na wydarzeniach przeszłości, ale mają być podjętymy myślą o wspól-

W Mandżurii wojna Japonia rzuciła armię kwantuńską przeciw siłom sowieckim

TOKIO (Pat). Agencja Domei donosi, iż wojska japońsko-mandżurskie 22 czerwca kontratakowały zmobilizowane oddziały sowiecko-mongolskie, które przedostały się na terytorium mandżurskie na południowy-wschód od jeziora Buir w pobliżu Czangkuhong i Czangczungmiao. Z drugiej strony na obszarach położonych na północno-zachód od jeziora Buir doszło do starć, w czasie których nieprzyjaciół poniosł ciężkie straty.

20 czerwca w tej miejscowości oddział złożony z tysiąca Mongołów, któremu towarzyszyło 30 tanków, na-

ruszył granicę mandżurską. Wywiązała się zacięta walka, która zakończyła się dopiero 22 czerwca rano.

22 czerwca 150 żołnierzy mongolskich i 30 tanków naruszyło granicę w pobliżu Czangczung Miao. Nieprzyjaciela odparto. Do podobnych starć doszło w wielu innych miejscach. Artyleria mongolsko-sowiecka wystrzeliła około 2 tys. pocisków. Nieprzyjaciół stracił 6 tanków i wielu zabitych.

28 czerwca tysiąc Mongołów wkroczyło na terytorium mandżurskie w pobliżu Nolo i Balezaga. Odparto ich ze znacznymi stratami.

TOKIO (Pat). — Główna kwatera armii kwantuńskiej ogłasza, iż rozpoczęto ofensywę, przeciwko połączonym

siłom mongolsko-sowieckim, które w początkach czerwca przekroczyły granicę, zajmując terytorium mandżurskie.

Armia kwantuńska i mandżurska rozpoczęła 2-jo lipca akcję przeciwko wojskom Zewnętrznej Mongolii, które przeszły przez rzekę Khalwa, usiłując zająć terytorium mandżurskie w południowej części prowincji Khlngan.

TOKIO (Pat). Według źródeł japońskich połączone dywizje mongolsko-sowieckie, jakie wkroczyły na terytorium mandżurskie w rejonie jeziora Buir obliczać należy na 3 dywizje.

Straże przednie wojsk sowiecko-mongolskich posunąć się miały na odległość 20 km w głąb terytorium mandżurskiego. Po południu dnia wczorajszego oddziały japońskie do-

konać miały udanego manewru flankowego, zdobywając między in. ponad 30 tanków.

SINGKING (Pat). Agencja Domei donosi, że w czasie walki powietrznej nad rzeką Chaika lotnicy japońscy zniszczyli 8 samolotów sowieckich, 8 zaś pozostałych zmuszono do wycofania się w kierunku wschodnim.

„Turyści“ niemieccy w Gdańsku Rzesza intensywnie gromadzi siły wojskowe w wolnym mieście Uznanie W. Brytanii dla postawy Polski

LONDYN (Pat). Zapytywany o sytuację w Gdańsku premier Chamberlain oświadczył wczoraj po południu w Izbie Gmin, co następuje: Wiarogodne informacje wskazują na to, że INTENSYWNE ZARZĄDZENIA O CHARAKTERZE WOJSKOWYM SĄ PODEJMOWANE W W. MIEŚCIE. ZNACZNA I WCIAŻ WZRASTA JĄCA LICZBA OBYWATELI NIEMIECKICH PRZYBYWA OSTATNIO DO GDAŃSKA NAPOZÓR W CHARAKTERZE TURYSTÓW I LOKALNY KORPUS OCHTONICZY JEST W STANIE TWORZENIA SIĘ POD NAZWĄ „HEIMWEHRY“.

Rząd polski otrzymał od rządu niemieckiego notyfikację wizyty niemieckiego krążownika „Koenigsberg“ w

Gdańsku na przeciąg trzech dni, począwszy od 25 sierpnia. Rząd polski zawiadomił o tym senat gdański. Rząd brytyjski utrzymuje ścisły kontakt z rządem polskim i francuskim w sprawie rozwoju sytuacji w Gdańsku.

Na dodatkowe zapytanie czy jest faktem, że usiłowania ufortyfikowania Gdańska są nielegalne i czy rząd J. K. M. nie zamierza podjąć kroków, aby poinformować oświadczenia kancлера Hitlera, że wszelkie usiłowania dokonania zmiany istniejącego statusu gdańskiego siłą spotkałby się z natychmiastowym sprzeciwem rządu J. K. M., premier odpowiedział: „Co się dotyczy strony prawnej zagadnienia zobowiązań traktatowych, to proszę bym

o złożenie odrębnej interpelacji Co się zaś dotyczy stanowiska rządu brytyjskiego w sprawie próby dokonania zmian w istniejącym statusie Gdańska siłą, to stanowisko nasze zostało najwyraźniej zdefiniowane przez lorda Halifaxa.

Na zakończenie tej interpelacji poseł Dalton, jeden z najwybitniejszych przewodców Labour Party, skierował do premiera następujące zapytanie: „Czy rząd J. K. M. byłby skłonny wyrazić w Warszawie podziw odczuwany w W. Brytanii dla spokoju, odwagi i opanowania, wykazywanych przez naszych polskich sojuszników w obliczu sytuacji?“

Premier Chamberlain przy głosnych owacjach całej Izby oświad-

czy: „RZĄD BRYTYJSKI BARDZO WYSOKO CENI STANOWISKO, ZA JĘTE PRZEZ RZĄD POLSKI“.

BERLIN (Pat). Niemieckie Biuro Informacyjne zamieszcza w swoim serwisie szereg wiadomości o sprawach gdańskich, oświadczając, że z „końcem ubiegłego tygodnia załamała się moralna nagonka przeciw Niemcom“, wszczęta przez Anglię, a pochodząca z różnych źródeł francuskich i angielskich, cytujących szczegóły zamachu stanu w Gdańsku, który projektowany był rzekomo w niedzielę po południu.

„Spokojny ton prasy polskiej określony jest, jako „skutki polskiej mądrości“.

nych celach obu narodów na przyszłość.

Uparte zwracanie do tego co było i minęło może mieć tylko destrukcyjne następstwa. Myślimy o przyszłości. Czesi raz egzaminu nie zdali. Ale życie nasuwa ciągle nowe próby. Na ród czeski ma możliwość skorzystania z błędów. Warunkiem jest zwyciężenie defetyzmu. Pewien publicysta polski mówił z zadowoleniem, że Czesi stawiają już teraz na Polskę. Nie widzę powodu do radości. Złe, jeżeli stawiają na Polskę. Powinni stawić na Czechów. Tu leży sedno sprawy. Czesi powinni stawić na Czechów. Powinni zrozumieć, że los ich ojczyzny leży w ich własnym ręku. Nie ma bowiem sojuszu z narodem, który własnym siłom nie do wierza.

Stosunek nasz musi zależeć od tego, czym będą Czesi. Będziemy mieli pogardę dla Hachów i Chvalkowskich, szacunek i współczucie dla narodu walczącego o wolność. Czesi walczący mogą liczyć na zrozumienie i poparcie.

Ale dlatego trzeba rozpocząć od nowa historię wzajemnych stosunków, przewyciężając fatalizm przeszłości. Bezustanne wymyślanie nie wiele ma sensu.

„Oś“ na tragicznej równi pochyłej Hitler podejmie rozgrywkę w końcu lata?

PARYŻ, (PAT). — Prasa paryska w dalszym ciągu z głębokim uznaniem komentuje męskie stanowisko rządu polskiego.

Na łamach „Populaire“ były premier Blum analizując sytuację przychodzi do wniosku, że seria bezustannych alarmów niemieckich ciągnąć się będzie dalej, tak długo, aż do chwili gdy kanclerz Hitler zdecyduje się na próbę ostateczną. Być może w końcu lata. Nie pozwólmy, by nasze nerwy się zużyły“.

Powtarzamy sobie jednak zawsze — pisze p. Blum — że jeżeli jest jeszcze rzeczą możliwą powstrzymać mocarstwa osi na tragicznej równi pochyłej, to można to osiągnąć tylko przez połączenie, spokoju, panowania nad sobą, i męskiego zdecydowania.

Na łamach „Epoque“ deputowany De Kerillis pisze w artykule wstępnym, zatytułowanym „Nasz żywotny interes“ — my Francuzi chcemy brońić Gdańską, ponieważ jest niezbęd-

nym warunkiem niepodległości Polski i ponieważ niepodległość Polski jest niezbędna dla bezpieczeństwa Francji. Tak samo problemat wygląda dla Anglików. Żadne elementy uczuciowe nie odgrywają żadnej roli

w tych względach, które wywołują naszą decyzję. Tylko interes życiowy i święty interes Francji i Anglii, który zmusza do przeciwstawienia się doktrynie przestrzeni życiowej Niemiec i Italii powinien nami kierować.

Plany „osi“?

Protektorat nad Słowacją, agresja na Szwajcarię, dywersja w Sudanie.

BERLIN (Pat). Charakterystyczne dla nastrojów politycznych Berlina są szerzone ostatnio fantastyczne

nie pogłoski, niejednokrotnie z powoływaniem się na źródła niemieckie o mających nastąpić w najbliższym czasie wydarzeniach politycznych.

Kennard u Chamberlaina

LONDYN (Pat). Ambasador brytyjski w Warszawie sir William Kennard, który 2-ku dni bawi tu na urlopie, przyjęty był na Downingstreet w obecności lorda Halifaxa przez premiera Chamberlaina.

Pogłoski te mówią o protektoracie nad Słowacją, o przyłączeniu szwajcarskich kantonów południowo-włoskich do Włoch oraz o spodziewanej akcji dywersyjnej w Sudanie celem odciągnięcia uwagi W. Brytanii od spraw europejskich.

Narada ambasadorów brytyjskich w Londynie

Niemcy cofają się w sprawie gdańskiej?

LONDYN. (Obsl. sp.) Wczorajsza prasa londyńska w dalszym ciągu wysuwa na czoło palących zagadnień tzw. „kwestię gdańską“. Polityczny korespondent agencji „Reutera“ donosi z Gdańska, że wczoraj wódz nazistów gdańskich Foerster znowu mówił o „woll“ gdańszczyzn przyłączenia się do Rzeszy i o gotowości mieszkańców Wolnego Miasta do poniesienia na ołtarzu tego postanowienia największych ofiar.

W Londynie nowe oświadczenie Foerstera, tak samo jak i wiadomości o innych przygotowaniach nazistów gdańskich, traktowane są z zimną krwią, przy czym zarówno opinia, jak i czynności rządowe W. Brytanii podkreślają na każdym kroku, pełną gotowość Anglii na wszelkie ewentualne „niespodzianki“ ze strony Rzeszy.

W międzynarodowych kołach politycznych Londynu utrzymuje się od wczoraj przekonanie, że Niemcy nie zamierzają w tej chwili przedsięwzięć

poważnych kroków w stosunku do Gdańska i hałas podniesiony dokoła tej sprawy — jest niemiecką próbą stanu nerwów bloku demokratycznego.

Wczoraj rozpoczęły się w Londynie narady przedstawicieli rządu brytyjskiego z ambasadorami Anglii w ważniejszych stolicach europejskich. Naradom tym koła polityczne Londynu przypisują doniosłe znaczenie.

Posel brytyjski w Warszawie odbył wczoraj ponownie konferencję z premierem Chamberlainem. Dziś oczekiwany jest przyjazd angielskiego ambasadora w Berlinie, Hendersona oraz posła brytyjskiego w Bukareszcie. Jak informuje agencja „Reutera“, w kołach międzynarodowych uważają, że celem tych narad jest oficjalne wyjaśnienie rządowi zainteresowanych państw europejskich o stanowczej pozycji rządu Wielkiej Brytanii i gotowości zarówno Anglii jak i Francji przeciwstawienia się wszelkim próbom agresji.

Kroki te rząd brytyjski przedsięwziął w pełnym porozumieniu z rządem francuskim, co znalazło swoje odzwierciedlenie w oficjalnym oświadczeniu ministra Bonnet ambasadorowi Rzeszy w Paryżu, którego przestrzegł, że Francja w wypadku napaści na Gdańsk przyjdzie niezwłocznie Polsce z pomocą.

PARYŻ (Obsl. sp.). Z takim samym spokojem traktuje prasa francuska wczorajsze przemówienia zastępcy kanclerza Hitlera Rudoifa Hessa i dygnitarza hitlerowskiego Birekela, z których pierwszy oświadczył, że „walka z lnią Zygryda równa się walce e śmiercią“, a drugi ponownie w kategoriach formie wysunął niemieckie żądania kolonialne.

Najlepszą odpowiedzią Francji były wygłoszone tego samego dnia przemówienia ministrów francuskich i prezydenta Lebruna. Dzienniki paryskie oceniają przemówienie Hessa jako wybitnie prowokacyjne.

Rozstrzyga czystość i obfitość piany!
Im czystsze mydło, tym czystsza bielizna. Mydło Jelen Schicht, naprawdę czyste, pieni się obficie i pierze gruntownie.

MYDŁO JELEŃ SCHICHT

Sowiety obozem warownym

Jak Moskwa zareagowała na zarządzenia japońskiego sztabu generalnego o „marszu na Mongolię sowiecką“. Każda fabryka sowiecka — małą fortecą

MOSKWA. (Obsl. sp.) Rozkaz japońskiego sztabu generalnego do armii kwantuńskiej o rozpoczęciu wielkiej ofensywy w głąb Mongolii Zewnętrznej, został na razie ukryty przez sowiecką agencję telegraficzną. Niemniej jednak, sądząc z ostatnich zarządzeń rządu sowieckiego reakcja była gwałtowna. W ciągu ostatnich dwóch dni zgłoszono szereg dekrety i zarządzeń, zamieniających formalnie cały obszar Związku sowieckiego w obóz warowny. Każda

fabryka staje się małą fortecą. Wydano zarządzenie do Komitetów fabrycznych o utrzymywaniu stałej współpracy z agentami Ossoawiachimu i komsomolu. Na każdej fabryce mają być wyćwiczeni tzw. „snajperzy“. Każda fabryka ma dysponować pewnym kontyngentem wyćwiczonych lotników.

Według pogłosek, kursujących w Moskwie, do Mandżurii przybyło wiele nowego wojska japońskiego ze specjalnym uwzględnieniem oddziałów

broni pancernej, mechanicznej i lotniczej.

Dowództwo sowieckiej armii na Dalekim Wschodzie w przyspieszonym tempie przegrupowuje wojska.

Niemcy tracą grunt pod nogami w Jugosławii

Egipsko-jugosłowiańskie przymierze?

BERLIN. (Obsl. sp.) Z niepokojem śledzi niemiecki urząd spraw zagranicznych przy Wilhelmstrasse stały wzrost nastrojów antyniemieckich i

antywłoskich w „zaprzyjaźnionej“ Jugosławii. Szczególny niepokój wywołała wiadomość o wizycie egipskiego ministra spraw zagranicznych w Białogrodzie. Egipski minister odbywa ostatnio, jak wiadomo, podróż po państwach bałkańskich, podróż obfitującą w znaczne sukcesy dyplomatyczne, wzmacniające wpływy państw demokratycznych.

Niemcy obawiają się, że Jugosławia również da się przekonać i zacieśni przyjaźń z Egiptem.

BIAŁOGROD. (Obsl. sp.) W stolicy Jugosławii czynione są przygotowania do uroczystego spotkania egipskiego ministra, który przybędzie do Białogrodu w piątek. Po trzydniowym pobycie egipski minister udaje się do Aten, już po raz drugi.

„Marsz na Francję“

Tak brzmi hasło wielkich manewrów włoskich

PARYŻ. (Obsl. sp.) Dziennik francuski „L'Oeuvre“ zamieszcza depeszę swego korespondenta rzymskiego, który omawiając przygotowania włoskie do wielkich manewrów na granicy francuskiej, stwierdza, że manewry te, w których wezmą liczny udział bojowe jednostki armii niemieckiej, specjalnie w tym celu przetrucane przez Brenner z Niemiec do Włoch, odbędą się pod hasłem „marsz na Francję“.

Dziennik dodaje, że Francja ze

zwykłym sobie teraz spokojem oczekuje tych prowokacyjnych manewrów Generalissimus armii francuskiej general Gamelin został wczoraj przyjęty przez prezydenta republiki francuskiej Lebrua, któremu złożył sprawozdanie z odbytej ostatnio inspekcji fortyfikacji francuskich wzdłuż granicy niemieckiej i włoskiej. General Gamelin podkreślił wyjątkową moc obronną fortyfikacji francuskich i świetny bojowy duch żołnierzy.

Z duchem czasu

Defilada angielskiej armii ochotniczej

LONDYN. (PAT). Po raz pierwszy w historii Anglii król przyjął defiladę t. zw. 4 armii, tj. 20 tysięcy ochotników służby narodowej, którzy przybyli z całego królestwa. W defiladzie

wzięły udział oddziały piechoty, marynarki, służby sanitarnej, lotnictwa oraz pomocniczy korpus żeński. Defilada, która się odbyła w Hyde-parku trwała 40 minut.

Przysięga nad brzegiem polskiego Bałtyku

Moment uroczystej przysięgi, złożonej przez stu tysięcy rzesze Polaków, obecnych na uroczystościach morskich w Gdyni. Tłumy powtarzały następującą rolę przysięgi: „Polska od Bałtyku odepchnąć się nie da, przysięgamy: odwiecznych praw Polski do Bałtyku i morskich przeznaczeń Rzeczypospolitej strzec, nad ujściem Wisły straż niezłomną trzymać, dorobek Polski na wybrzeżu i morzu stale pomnażać, braci naszych za kordonem, nierozważną część narodu polskiego, wspomagać i bronić. Tak nam dopomóż Bóg“.

Pamięci Mieczysława Karłowicza

Nieśmiertelnym darem dla ludzi jest każde dzieło sztuki, a wśród nich najbardziej przemawiającym do duszy, najbliższym sercu jest dar melodii. A cóż dopiero melodii swojskiej, bliskiej, związanej ze wspomnieniami dzieciństwa, z pierwszymi wzruszeniami i wrażliwością. Mieczysław Karłowicz wyniósł z lasów, jak i pół wileńszczyzny, z nadzieiorniej okolicy Wiszniewa, miejsca swego urodzenia, tę właśnie „tętejszą“ tęsknotę, smutek i rozlewność która cechuje Jego utwory, tak jak zabarwiona proste melodie rzucone po wioskach białoruskich, z których pochodziła Jego niania, kołysząca do snu przyszytego muzyka. Stusznym więc było, w zdewastowanym do cna przez wojnę Wiszniewie, postarać się o jakiś widomy znak, któryby przypominał i twórcę pięknych utworów muzycznych i w ogóle rodzinę Karłowiczów, tak urodzoną, a wygasłą do ostatniego po tonka przedwiecznie.

Dzięki inicjatywie płk. dypl. Gaładyka, który z Wilejki rządzi oddziałem KOP-u, w porozumieniu z Tow.

Roz. Ziemi Wschodnich, Kołem Spiewaczym Akademickim z Warszawy i szkołami muzycznymi w Wilnie i Wilejce, a przy pomocy miejscowego Komitetu w którym rodzina Skirmuntów i energiczny wójt p. Daszkiewicz nie szczędzili trudu i starań, została ubiegłego czwartku zorganizowana uroczystość przynosząca zaszczyt organizatorom. Kierować i opiekować się tłumem, który liczone do pięciu tysięcy, to nie każdy potrafi. A wszystko działo się tak sprawnie i kulturalnie, że dusza rosła patrząc na te wychowane, kulturalne tłumy włościan, zainteresowanych naprawdę o powiedzieć, umiejętną agitacją poruszonych z oddalonych osiedli, by iść do Wiszniewa, słuchać o tym „wiszniewskim paniecu, który pieśni pisał“...

Przy wspaniałej pogodzie coraz liczniej ścigają pod biały kościół wiszniewski kafamaszki odwiecznego fasonu, brzezki, rowery, auta. Idziemy w środek dworu... Wojna zniszczyła z powierzchni ziemi, a 20 lat zdarzeń zasnęło w pamięci kształt wspania-

łego frontu o gotyckich oknach oplecionych gęsto dzikim winem, caprifolium i aristolochia. Ale ci z krewnych co tu dzieckiem bywali widzą we wspomnieniu oszklony ganek i wielką salę z oknami na altanę lipową i te salony meblowane starymi mahoniami, te portrety Sulistrowskich, dziedziców tych dóbr i fundatorów kościoła. Ostatni z nich Edmund, ojciec czterech córek: Czechowiczowej, Karłowiczowej, Śniadeckiej i Romerowej, pozakładał tu słynne cieplarnie, miał wspaniałą bibliotekę, był magnatem do którego należały dwa miasteczka i liczne folwarki. Wiszniew przeszedł w dżale na Irenę Karłowiczową, matkę Edmunda, Mieczysława i Wandy Wasilewskiej, z kolei na dr Edmunda, a po Jego nieodżałowanej i przedwczesnej śmierci na siostrzeńca Tadeusza Wasilewskiego, dyp. pułk. który dobra te rozparcelował. Iako że nie zostało tu nie prócz okopów i schronów z betonu. Artyleria rosyjska wałała z za jeziora z puszczy Bruda na dwa i miasteczko obracać wszystkie budynki w perzynie. Ocalał jedyny biały, stojący na wzgórzu, na wzór Katedry Wileńskiej budowany kościół, który był zabrany po 63 r. na cerkiew. Gdy proboszcz ks. Żuk przeszedł do „buntu“ i wiele z okolicy po

ciągnął za sobą. Po 1905 r. siostry Sulistrowskie z wybitną pomocą dr. Edmunda Karłowicza i ofiarnej pracy okolicznych włościan odstawił kościół i plebanie z drzewa. Wszystko to spłonęło. Została tylko świątynia katolicka, gwałtem odebrana i zwrócona cudem ludności i potomkom tych co ją stawiali i którzy spią teraz spokojnym snem w podziemiach, słuchając dzwonów i pieśni swego kultu. Stoimy w altanie lipowej, jedynej ocalałej pamiątce dawnych czasów, znikły ściany dworu, jodłowa altana, lipowa aleja, dziedziczo całe osiedle. Tylko te lipy po dawnemu pachną i szumią... Ks. proboszcz Cimaszkiewicz przemawia odpowiednio do okoliczności tłumacząc znaczenie dzisiejszej uroczystości. Pięknie mówi płk Gaładyk o znaczeniu kulturalnym pieśni, o tej Rapsodii litewskiej Karłowicza, którą on objął w melodiach naszego ludu myśl o wszystkich na rodowłóściach. Bowiem dźwięk piosenki białoruskiej w niej umieścił, nazwał ją litewską, a polskim sercem tworzył. To wspomnienie o tej Wielkiej Litwie co z nami razem walczyła, co Niemców pod Grunwaldem razem pokonała i tyle odniosła zwycięstw wspólnie“ mówi.

Następuje piękny śpiew p. dyrektorki Szkoły Muzycznej Im. Karłowicza w Wilejce p. Mączyńskiej-Witkowskiej, następnie p. Wiktoria Wielka deklamuje z przejęciem rzeźny wiersz okolicznościowy p. Wandy Skirmuntowej. Wszyscy wracamy do miasteczka i kto może mieści się w kościele, gdzie uroczystą sumię odśpiewuje ks. proboszcz. Mówiąc piękne kazanie wspomina zasłużonych zmarłych dziedziców Wiszniewa z których Mieczysław muzyką swoją nieśmiertelnie miejsce i nazwisko.

Następuje część koncertowa. Dziel na młodzież, która wczoraj koncertowała w „Lutni“, staje teraz w precyzyjnie zrobionej muszli i po przemówieniu prof. Tad. Szelągowskiego w im. Konserwatorium Im. Karłowicza w Wilnie rozpoczyna produkcję, prze ważnie z dzieł Karłowicza złożone. Chór, orkiestra, solo skrzypcowe, śliczny śpiew p. Woźniakówny i p. Skotnickiej - Mączyńskiej, wreszcie przemówienie p. Henryka Śniadeckiego, ciętego brata zmarłego kompozytora, przedstawiciela sekcji im. M. Karłowicza przy Słowa. Muzycznym, któremu zapisał cały majątek, zakończył program uroczystości.

Należy podkreślić śliczną subtelność myśli: na tablicach wskazujących miejsce pamiątkowe M. Karłowicza, odmalowano pierwsze takt jego pio

_____ sprawdził
 _____ wpisał
 Nr listy rozrachunkowej _____

Dzielnica nadzorcza

Okres prenumeraty _____
„KURJER WILEŃSKI“
 Tytuł czasopisma _____
 Adres odbiorcy czasopisma _____

Miejsce do piennych wstawek dotyczących tytułu wpłaty oraz otrzeźni cennych do którego wpłaty się odnosi. Korrespondencja, awaryjne listy i inne, podlega opłacie przez nadawcę znaczkiem pocztowym w wysokości 10 gr.

Giełda zbożowo-towarowa i lniana w Wilnie

z dnia 3 lipca 1939 r.
 Ceny za towar standardowy lub średniej jakości za 100 kg w handlu hurtowym, parzytet wagon st. Wilno. (Len za 1000 kg f-co wagon st. załadowania). Dostawa bieżąca normalna taryfa przewozowa.

Zyto I standard	15.50	16.-
II	15.-	15.50
Pszemica biała ozima	27.-	27.0
czerw. (miejscowa)	25.50	26.50
Pszemica jara jednolita st.	24.-	24.50
zbierana II	22.50	23.50
Jęczmień I standard	—	—
II	18.-	18.50
III	17.50	18.00
Owies I	18.-	18.75
II	17.50	18.-
Gryka I	22.-	22.50
II	21.50	22.-
Mąka żytnia wyciąg. 0-30%	29.50	30.50
I A 0-55%	27.-	27.50
razowa 0-95%	20.50	21.-
Mąka pszen. gat. I 0-50%	46.-	47.-
I-A 0-65%	45.-	46.-
II 50-60%	34.-	35.-
II 60-65%	29.-	30.-
III 65-70%	22.-	22.50
pastewna	—	—
Mąka ziemniacz. „Superior“	—	—
„Prima“	—	—
Otręby żytnie przem. stand.	11.-	11.50
przem. śred. przem. st.	11.25	11.75
Wyka	—	—
Łublin niebieski	10.-	10.0
Siemie lniane bez worka	47.-	48.-

Len niestandardowy:
 Len trzepany Horodziej — —
 • • Wołożyn 1770.— 1810.—
 • • Traby — —
 • • Miory 1440.— 1480.—
 Len czesany Horodziej — —
 Kądział horodziejka — —
 • • grodzieńska 1540.— 1580.—
 • • farganlec moczony 900.— 940.—
 • • Wołożyn 1030.— 1070.—

LEKARZE

DOKTOR
JERZY WALTER (junior)
 rentgenolog
POWRÓCIŁ
 / wznowił przyjęcia
 Mickiewicza 19.

DOKTOR
M. Zaurman
 Chor. weneryczne, skórne i moczopłętowe
 Szopna 3, tel. 20-74.
 Przyjmuje 12-2 i 4-8.

DOKTOR
Zeldowiczowa
 Choroby kobiece, skórne, weneryczne, narządów moczowych od godz. 12-2 i 4-7, ul. Wileńska Nr 28 m. 3, tel 277.

AKUSZERKI

AKUSZERKA
Maria Laknerowa
 przyjmuje od godz. 9 rano do godz. 7 wiecz.
 — ul. Jakuba Jasińskiego 1a-3 róg ni. 3-go Maja obok Sądu.

AKUSZERKA
Smiałowska
 oraz Gabinet Kosmetyczny, odmładzanie cery, usuwanie zmarszczek, wargów, piegów, brodawek, lupieża, usuwanie tłuszczu z bioder i brzucha, kremy odmładzające, wanny elektryczne, elektryzacja. Ceny prywatne. Porady bezpłatne. Zamkowa 26 m. 5.

AKUSZERKA
M. Brzezina
 masaż leczniczy i elektryzacja Ul. Grodzka Nr. 27 (Zwierzyńciec).

Kupno i sprzedaż

SPRAZEDAM łaznia kawiarnię z powodu wyjazdu do Gdyni. Wilno. Wileńska 9.

DOM w centrum miasta do sprzedania. Adres Redakcja „Kurjera Wileńskiego“.

ZŁOTO na cele lekarsko-dentystyczne i przemysłowe do nabycia w firmie O. Załkand. Wilno, Wielka 47. Tel. 17-33.

JAMNIKI SZCZENIĘTA czarne podpalane rasowa do sprzedania. Zamkowa 6-9. Godz. 16-18.

KOTKA CZARNA rasowa do sprzedania. Zamkowa 8-9. Godz. 16-18.

LETNISKA

JASTARNIA-BÓR pensjonat „Borowianka“, blisko morza, kuchnia warszawska. Zamówienia przyjmuje inżynierowa Smolska.

LOKALE

DO WYNAJĘCIA mieszkanie 5 pokojowe ze wszelkimi wygodami, oraz piekarnia z lokalem sprzedaży. Sierakowskiego 23. Dowiedzieć się tel. 777.

DO WYNAJĘCIA MIESZKANIE nowo-odremontowane, słoneczne 4 pokojowe z kuchnią i wszelkimi wygodami. Piłsudskiego 38. Dowiedzieć się u dozorczy.

2 POKOJE z wygodami, ewentualnie z używalnością kuchni do wynajęcia, Piekiet ko 7 m. 2 od 3 — 5.

PRACA

POSZUKUJĘ współnika do bardzo dobrego interesu. Oferty do Adm. „Kurjera Wileńskiego“ pod „Lombard“.

POSZUKUJĘ pracy gospodarstwa domowego do rodziny lub samotnej osoby. Oferty: Wilno, Kijowska 2 m. 23 dla „Jadzi“

POSADY buchaltera, kasjera lub t. p. do-szukuje. Złote kaucje. Adm. „Kurjera Wileńskiego“ sub „Kaucja“.

RÓŻNE

PIĘGI NAJUPORCZYWSZE USUWA „TUJA“ Kilmekiego. Składy apteczne, perfumery.

ANTENY ZBIOROWE instaluje firma „Elektrowil“ Julian Michniewicz i S-ka, Wilno, Ostrobramska 4, tel. 28-38.

MOTOCYKLE wynajem, nauka, garażowanie i obsługa — Wilno, Wileńska 8 w podwórzu na wprost bramy.

FORS SZORUJE I CZYSZCI **100%** WSZYSTKO *wyrób polski*

KOWALSKINA
 BÓLACH GŁOWY
 NERWOBÓLACH I GRYPIE
 KOWALSKINA

BIURO OGŁOSZEŃ J. KARLIN
 Wilno, Niemiecka 35, tel. 605
 OGŁOSZENIA DO WSZYSTKICH PISM DOGODNE WARUNKI

Celem uniknięcia zwłoki
 W WYSŁYCE CZASOPISM I DOKŁADNEGO WYKONANIA DANEGO NAM ZLECENIA, PROSI WYDAWNICTWO SZANOWNYCH PT. PRENUMERATORÓW O
 wczesne, dokładne i czytelne podawanie zmiany adresu.
 „Kurjer Wileński“

Czy wiez dla czego zagranicą kupcy są bogaczami?
 Nie? nie wiez??
 Otóż dla tego, że nie żalują groszy na REKLAMĘ, która przynosi im
MILIONY!!!

Reprezentacyjne Kino **CASINO** Wspaniały komediodram.
„Mój przyjaciel maharadża“
 Emocjonująca treść! Przebojowe piosenki!
 Nasze ceny na wszystkie seanse: **Balkon 25 gr. Krzesła 54 gr.**

Chrześcijańskie kino **SWIATOWID** Dziś. Najpiękniejsza i najwesejsza polska komedia muzyczna
Manewry miłosne
 W rolach głównych: Mankiewiczówna, Halama, Zimniska, Żabczyński i Sietlański

MUZA Ceny: Balkon 25 gr. Parter od 40 gr.
 Dziś wspaniały podwójny program: 1) Ulubienica wszystkich **Osanna Durbin** w filmie „Ich stu i ona jedna“
 Polska od Bałtyku odepchnąć się nie da.
 2) Wielki aktualny film dokumentujący niezaprzeczalne i odwieczne prawa Polski do Pomorza i Gdańska p. t. „Nie damy ziemi“ jest to film mówiący w językach francuskim i polskim
 Piękny dodatek: „Polska w Gdańsku“

KINO Rodziny Kolejowej Dziś. Problem miłości, wierności i zdrady we wzruszającym dramacie ludzkich serc i namiętności p. t.
ZNICZ „ZAUFAJ MI...“
 Wiwulskiego 2 Obsada: Franchot Tone, Maureen O'Sullivan, Virginia Bruce
 Nadprogram: DODATKI. Początek o godz. 6-ej w niedzielę i święta o 4-ej

OGNIKO Jeannette Mac Donald i Nelson Eddy w filmie
„Gdy kwitną bzy“
 Nadprogram UROZMAICONE DODATKI. Początek o g. 6. u w niedz. i święta o 4.

Dziś początek o godz. 4-ej
1. „Wielki dzień“ BARBARA STANWYCK
2. Drapieżne maleństwo KATARZYNA HEPBURN
 UWAGA! Na żądanie publiczności jako nadprogram:
Polska od Bałtyku odepchnąć się nie da „Nie damy ziemi“ i „Polska w Gdańsku“

HELIOS „SUBRETKA“ w g. słynnej sztuki Jacques Devala z Olympe Bradną
„SZANGHAJ“
 Rewelacyjny program 2) Charles Boyer i Loretta Young w filmie
 Początek o godz. 4-ej

Obwieszczenie O LICYTACJI RUCHOMOŚCI
 Komornik Sądu Grodzkiego w Brasławiu Kazimierz Zawadzki, mający kancelarię w Brasławiu, ul. 3 Maja 34, na podstawie art. 602 k.p.c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 3 sierpnia 1939 r., o godz. 10 w maj: Loołpoł, gm. loołpołskiej odbędzie się licytacja ruchomości, należących do Stanisła wa Łopacińskiego, składających się z inwentarza żywego, oszacowanych na łączną sumę zł 700.
 Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.
 Dnia 30 czerwca 1939 r.
 Komornik (—) K. Zawadzki.

REDAKTORZY DZIAŁÓW: Władysław Abramowicz — sprawy kulturalne litewskie i wiadomości z m. Lidy; Zbigniew Cieślak — kronika zamiejszcowa; Włodzimierz Hołubowicz — sprawozdania sądowe i reportaże „specjalnego wysłannika“; Witold Kiszka — wiad. gospodarcze i polityczne (depezy i telef.); Eugenia Masiejewska-Kobylńska — dział p. t. „Ze świata kobiecego“; Kazimierz Leczycki — przegląd prasy; Józef Maślowski — recenzje teatralne; Anatol Mikulko — felieton literacki, humor, sprawy kulturalne; Jarosław Nieciecki — sport; Helena Romer — recenzje książek; Eugeniusz Świaniewicz — kronika wileńska; Józef Świecicki — artykuły polityczne, społeczne i gospodarcze.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
 Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno 1
 Centrala. Wilno, al. Biskupa Bandurskiego 4
 Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu
 Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30
 Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, Bazyliańska 35, tel. 169;
 Lida, ul. Zamkowa 4/7, tel. 73; Baranowicze, Ulańska 11; Łuck, Woiewódzka 5.
Przedstawicielstwa: Nieśwież, Kleck, Stoniń, Stołpce, Seczuczyn, Wołożyn, Witejka, Głębokie, Grodno, Piask, Wołkowysk, Brześć n/B.

CENA PRENUMERATY
 miesięcznie: z odnośnikiem do domu w kraju — 3 zł. za granicą 6 zł., z odbiorem w administracji zł. 2.50, na wsi, w miejscowościach, gdzie nie ma urzędu pocztowego ani agencji zł. 2.50

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr, przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem 30 gr. drobne 10 gr za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie. Zastrzeżeń miejsca dla „drobnych“ nie przyjmujemy. Przychylnie ogłoszeń do odpowiednich rubryk zależy jest tylko od Administracji. Kronika redakc. i komunikaty 60 gr za wiersz jednosłowny. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 3-litowy, za tekstem 10-litowy. Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadane“ redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30—16.30 i 17—20.